

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0505U000117

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-03-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Галина Іванівна

2. Kovalchuk Halyna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.08

Назва наукової спеціальності: Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-02-2005

Спеціальність за освітою: 10.02.02

Місце роботи здобувача: Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: 03039, м. Київ, проспект Голосіївський, 3

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.165.01

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: Голосіївський пр-т, 3, м. Київ, Київська обл., 03039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: 03039, м. Київ, проспект Голосіївський, 3

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.81.99

Тема дисертації:

1. Теорія та практика книжкового пам'яткознавства XX століття
2. Theory and practice of book monuments in XX c.

Реферат:

1. 1. Дисертацію присвячено історії, теорії та практиці комплексного дослідження книжкових пам'яток у бібліотеках і обґрунтуванню відповідної, відносно самостійної галузі знань на стику книгознавства, бібліотекознавства й пам'яткознавства. Розроблено теоретико-методологічні основи книжкового пам'яткознавства, представлено історіографію розвитку даного напрямку знань, значну увагу приділено еволюції тлумачення поняття "рідкісна книга" і сучасним визначенням базових понять. Розглянуто історію виокремлення в бібліотечних фондах стародруків, рідкісних видань пізнішого часу, створення відповідних структурних підрозділів і доведено загальну тенденцію щодо цього. Схарактеризовано сучасні світові програми щодо збереження та популяризації книжкових пам'яток, проаналізовано відповідну законодавчу базу України, визначено основні проблеми та шляхи їх розв'язання в плані укладання розділу Державного реєстру національного культурного надбання, що фіксуватиме книжкову спадщину України. З'ясовано основні критерії книжкових пам'яток. Сформульовано основні науково-методичні та практичні вимоги щодо опису та зберігання стародруків, рідкісних і цінних видань XIX-XX ст. 2. Диссертация посвящена истории,

теории и практике работы в библиотеках с книжными памятниками, в частности, со старопечатными книгами и редкими и ценными изданиями XIX-XX вв., которые являются объектами изучения как книговедческих дисциплин, так и памятниковедения. Обосновано формирование соответствующей, относительно самостоятельной дисциплины на стыке книговедения, библиотековедения и памятниковедения и соответствующей отрасли практической деятельности - книжного памятниковедения, сформулированы его основы. Представлена историография развития данного направления знаний. Значительное внимание уделено эволюции толкования понятия "редкая книга", представлена авторская классификация редких изданий, а также современные терминологические определения других базовых понятий: "старопечатная книга", "ценная книга", "уникальная книга", "книжный памятник", "книжное памятниковедение" и др. Разработаны критерии понятия "украинский книжный памятник". Рассмотрена история и выявлена общая тенденция выделения в библиотечных фондах старопечатных книг, редких изданий более позднего времени, создание соответствующих структурных подразделений. На основании архивных материалов изложена история отдела старопечатных изданий Национальной библиотеки Украины имени В. И. Вернадского, формирование его коллекций, научная и научно-методическая деятельность сотрудников по их изучению. Охарактеризованы современные мировые программы, касающиеся сохранения и популяризации книжных памятников, проанализирована соответствующая законодательная база Украины, определены основные проблемы и пути их решения в плане составления раздела "Книжные памятники" Государственного реестра национального культурного достояния, который призван зафиксировать книжное наследие Украины. Сформулированы основные научно-методические и практические требования относительно унификации описания и обеспечения сохранности книжных памятников.

3. The thesis investigates history, theory and practice of complex researches of book monuments in libraries and substantiates relatively separate sphere of knowledge at the border of bibliology, library science and study of monuments. The historiography of development of this field of knowledge is given, much attention being paid to evolution of explaining notion "rare book", to modern terminological definitions of basic notions: "rare book", "valuable book", "unique book", "book monument", "old-printed book" etc. The history of separation of old-printed books and rare books of subsequent time in library funds, creation of proper departments is observed, with common tendency of such processes being proved. Modern worldwide programs concerning conservation and popularisation of book monuments are characterized, the appropriate legislative base of Ukraine is analyzed. Main problems having been appeared when compiling the charter of the National register of cultural legacy dealing with book monuments of Ukraine and ways of their solving are pointed. Main criteria of definition of book heritage are ascertained. The thesis formulates guidance and practical demands for description and conservation of old-printed books, rare and valuable books of XIX-XX cc.

2. The thesis investigates history, theory and practice of complex researches of book monuments in libraries and substantiates relatively separate sphere of knowledge at the border of bibliology, library science and study of monuments. The historiography of development of this field of knowledge is given, much attention being paid to evolution of explaining notion "rare book", to modern terminological definitions of basic notions: "rare book", "valuable book", "unique book", "book monument", "old-printed book" etc. The history of separation of old-printed books and rare books of subsequent time in library funds, creation of proper departments is observed, with common tendency of such processes being proved. Modern worldwide programs concerning conservation and popularisation of book monuments are characterized, the appropriate legislative base of Ukraine is analyzed. Main problems having been appeared when compiling the charter of the National register of cultural legacy dealing with book monuments of Ukraine and ways of their solving are pointed. Main criteria of definition of book heritage are ascertained. The thesis formulates guidance and practical demands for description and conservation of old-printed books, rare and valuable books of XIX-XX cc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тронько Петро Тимофійович;
2. Тронько Петро Тимофійович;

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєвич Ярослав Дмитрович;
2. Ісаєвич Ярослав Дмитрович;

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матяш Ірина Борисівна;

2. Матяш Ірина Борисівна;

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онищенко Олексій Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Онищенко Олексій Семенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.